

CONSELL GENERAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

*Grup Parlamentari
Socialdemòcrata*

CONSELL GENERAL	
REGISTRE D'ENTRADA	
Data d'entrada:	24-03-2021
Hora d'entrada:	11:15h.
Núro:	258

M.I. Sra. Roser Suñé Pascuet
Síndica General
CONSELL GENERAL

Andorra la Vella, 24 de març del 2021

Molt Il·lustre Senyora,

El sotassnat, Pere López Agràs, conseller general i president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata en nom i representació dels consellers generals del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, adjunt acompanyo la *Proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra* perquè sigui tramitada d'acord amb el que disposen els articles 102 i següents del Reglament del Consell General.

D'acord amb el que estableix l'article 103.1 de l'esmentat Reglament, la Proposició de llei ve acompanyada d'una exposició de motius.

Aprofito l'avinentsa per testimoniar a Vostra Molt Il·lustre Senyoria la meua més distingida consideració,

Pere López Agràs
President
Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra

Exposició de motius

La Llei 15/2014 de 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra ha comportat una regressió en la protecció del patrimoni cultural immoble d'Andorra. Un text amb contradiccions que han plantejat dubtes raonables quant a la valoració que calia fer sobre l'acompliment de la mateixa i ha portat interpretacions contradictòries.

Amb aquest text es deroga la Llei 15/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra.

Amb aquesta modificació es recupera, amb algunes millores, la Llei 9/2003 del Patrimoni Cultural d'Andorra. Un text que dona els mecanismes i les garanties suficients perquè el patrimoni pugui ser salvaguardat, tant per les obligacions que adquireixen les administracions públiques com pels instruments amb els quals es doten aquestes institucions per desenvolupar la tasca que els és encomanada.

Amb aquesta modificació es dona compliment al precepte constitucional que reconeix la competència que el Govern té en matèria de patrimoni cultural com a òrgan general de l'Estat, contemplada en l'article 34 de la Constitució d'Andorra, de garantir la conservació, promoció i difusió del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra i de garantir la seva efectivitat, d'acord amb el principi d'igualtat, en tot el territori del Principat d'Andorra.

El Govern té, en les seves competències en matèria urbanística i en les previsions dels Tractats internacionals, la facultat de determinar els criteris arquitectònics i urbanístics, en els decrets que delimiten l'entorn de protecció d'un Bé d'Interès Cultural.

Pel que fa la sol·licitud i realització d'obres en un entorn cautelar, es recupera el principi de menor perjudici per al patrimoni cultural d'Andorra. Es proposa l'informe previ dels comuns, per tal d'exercir les competències urbanístiques i de protecció del patrimoni cultural, amb aplicació del principi de coordinació.

Amb aquesta modificació es recupera la unitat del patrimoni cultural i s'elimina la segregació de l'actuació i la protecció del patrimoni cultural segons tingui incidència urbanística o no. Es recupera també l'entorn cautelar com a eina de gestió cultural i de protecció global, valorativa de la realitat, amb la intenció clara de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent al bé i de permetre la seva posada en valor.

Amb aquesta modificació es dona major rellevància al Consell Assessor del Patrimoni Cultural ampliant les seves funcions i es preveu l'aprovació d'un reglament que reguli el seu funcionament per garantir el millor assoliment de les disposicions contingudes en la Llei.

Atesa la importància del patrimoni que posseeix l'Església catòlica, aquest text incorpora la creació d'una comissió mixta entre el Govern i l'Església catòlica el marc per desplegar la col·laboració entre el Govern i la dita Església per l'acompliment d'aquesta Llei.

La Llei incorpora també una major protecció per als béns immobles inventariats. Regula el comerç dels béns mobles integrants del patrimoni cultural, preveu mesures per lluitar contra el seu tràfic il·lícit i estableix les condicions que han de complir els arxius, les biblioteques i els museus.

La Llei incorpora conceptes com la comunitat i el patrimoni cultural com factor de desenvolupament social i humà. Les mesures de gestió cerquen involucrar a la població de forma permanent en l'ús sostenible del patrimoni cultural per fer-ne un recurs de desenvolupament local. S'inclouen les mesures de salvaguarda encaminades a garantir la viabilitat del patrimoni cultural immaterial.

Es modifica i s'augmenta la dotació pressupostària dedicada a la recerca, conservació, recuperació, restauració, manteniment i millora del patrimoni cultural en un 1% de la inversió en obra pública que el Govern preveu adjudicar durant l'exercici pressupostari anual; es crea un fons específic amb l'objectiu de recuperar els béns culturals que hagin sortit il·legalment del territori andorrà i per al retorn dels béns integrants del patrimoni cultural andorrà que es troben a l'exterior; i inclou també un seguit de mesures per finançar les obres de conservació, manteniment, rehabilitació i excavació realitzades en béns d'interès cultural i preveu l'exempció dels tributs sobre construccions, instal·lacions i obres quan es facin per a la conservació, la millora o la rehabilitació de monuments declarats d'interès cultural.

S'amplia la promoció, la difusió i la gestió del patrimoni cultural amb el desenvolupament dels ensenyaments especialitzats en la conservació i el manteniment del patrimoni cultural i la seva posada en valor amb les comunitats que s'hi identifiquen, amb la formació, les qualificacions i les titulacions dels professionals que intervenen en el patrimoni cultural.

Finalment, es crea la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural amb la missió de controlar el compliment de la normativa de protecció del patrimoni cultural, s'actualitzen els imports de les sancions i s'amplia el termini d'aprovació dels decrets de delimitació dels entorns de protecció dels monuments.

Els articles que es proposen modificar i afegir són els següents:

Article 1. Modificació de l'article 2.3

Es modifica l'apartat 3 de l'article 2 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. En la instrucció de l'expedient de declaració cal obrir un període d'informació pública i donar audiència als interessats. Si es tracta d'un bé immoble, cal donar també audiència al comú on es trobi radicat el bé, obrir un període d'informació pública d'un mes i obtenir l'informe del comú, prèviament a l'adopció del decret de declaració. L'expedient ha de contenir els informes tècnics necessaris, que han d'anar acompanyats amb la documentació gràfica corresponent i amb la informació detallada de l'estat de conservació del bé.”

Article 2. Modificació de l'article 3.1a)

Es modifica l'apartat 1a) de l'article 3 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“a) Els béns immobles o les parts de béns immobles que, atès el seu interès arqueològic, paleontològic, històric, artístic o cultural, siguin integrats a l'Inventari general del patrimoni cultural d'Andorra per resolució del ministre titular de la cultura.”

Article 3. Modificació de l'article 3.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 3 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. El Govern pot, per reglament, excloure de les categories tercera, cinquena, sisena i setena de l'apartat 1b) els béns que no superin determinats valors econòmics o singulars.”

Article 4. Modificació de l'article 4

Es modifica l'article 4 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 4. Tutela del patrimoni cultural

1. Les administracions públiques, en exercici de les seves competències, han de vetllar per la integritat del patrimoni cultural d'Andorra i n'han de fomentar el coneixement, l'acreciment i la difusió; entre d'altres accions, han de donar suport a les entitats que el mantenen, el difonen i el gestionen. Correspon al Govern definir la política en matèria de patrimoni cultural i coordinar-ne les mesures de protecció, i correspon al Comú executar aquesta política mitjançant el planejament urbanístic propi, incorporant tots els criteris fixats pel Govern per a les diferents zones d'acompanyament de l'entorn de protecció del bé cultural i seleccionant aquells per a les zones sensibles i d'influència que consideri adequats per a la protecció del bé en qüestió i pels interessos parroquials.

2. Els comuns han de cooperar amb el Govern en la protecció i la conservació del patrimoni cultural comprès en el seu àmbit territorial, han de comunicar al ministeri titular de la cultura des del mateix moment de tenir-ne coneixement qualsevol situació de perill en què es trobi aquest patrimoni, i, si cal, han d'adoptar immediatament les mesures necessàries per evitar-ne el deteriorament, la pèrdua o la destrucció.

3. L'Església catòlica, com a posseïdora o titular d'una part molt important del patrimoni cultural d'Andorra, ha de vetllar particularment per la protecció, la conservació i la difusió d'aquest patrimoni i, amb aquesta finalitat, ha de col·laborar amb el Govern. Una comissió mixta entre el Govern i l'Església catòlica ha d'establir el marc de col·laboració i coordinació entre les dos institucions en la gestió d'aquest patrimoni.

4. Cap poder públic no pot adoptar cap mesura que posi en perill la consecució dels objectius exposats en aquesta Llei.

5. Qualsevol persona que tingui coneixement d'una situació de perill o de la destrucció d'un bé integrant del patrimoni cultural d'Andorra ho ha de comunicar a l'Administració. Qualsevol persona física o jurídica està legitimada per exigir el compliment d'aquesta Llei davant l'Administració pública i els tribunals de justícia.

6. El ministeri titular de la cultura pot inspeccionar en qualsevol moment les obres i les intervencions que es facin en béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra. Les persones propietàries o posseïdores d'aquests béns hi han de permetre l'accés del personal del ministeri. Si la inspecció requereix l'entrada en un domicili, cal autorització judicial prèvia.

7. En cas d'interpretació de la Llei preval sempre el principi de menor perjudici per al patrimoni cultural d'Andorra.”

Article 5. Modificació de l'article 5.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 5 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. El Consell Assessor del Patrimoni Cultural és presidit per la persona titular del ministeri titular de la cultura i integrat, a més, per dos vocals en representació d'aquest ministeri i entre un mínim de dos i un màxim de set vocals més, nomenats pel Govern d'entre persones tècniques de competència reconeguda en les àrees de l'arqueologia, l'arxivística, l'etnologia, la història de l'art, l'arquitectura, l'urbanisme o el patrimoni cultural immaterial. Les vocalies són nomenades per un termini de tres anys, renovables. La secretaria del Consell, amb veu i sense vot, és exercida per la persona nomenada pel ministre d'entre els funcionaris o treballadors públics del ministeri titular de la cultura i amb una experiència demostrada en la gestió del patrimoni cultural.”

Article 6. Modificació de l'article 5.4

Es modifica l'apartat 4 de l'article 5 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“4. Correspon també al Consell Assessor del Patrimoni Cultural:

- a) Emetre informe sobre els projectes de disposicions generals en matèria de patrimoni cultural material i immaterial i sobre els plans d'ordenació i urbanisme parroquials i les seves revisions.
- b) Emetre la resta d'informes i dictàmens que disposi la normativa vigent i els que li sol·liciti el ministre titular de la cultura.
- c) Proposar les modificacions normatives, si escau, i les actuacions públiques o privades necessàries per al millor compliment dels objectius d'aquesta Llei.
- d) Avaluar cada tres anys l'aplicació de la llei i l'estat general del patrimoni, i fer públics els resultats a través d'una publicació oficial i de la corresponent difusió pública.
- e) Prestar assessorament en l'avaluació dels projectes relatius al patrimoni cultural.
- f) Qualsevol altra que li atribueixi una norma legal relacionada amb el patrimoni cultural.”

Article 7. Modificació de l'article 5.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 5 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. Perquè el Consell Assessor es pugui constituir vàlidament cal que hi assisteixi més de la meitat dels seus membres, entre els quals hi ha d'haver la persona titular de la presidència. El Consell adopta els seus acords per majoria de vots. El vot de la presidència és diriment en cas d'empat. El Consell es reunirà un mínim de cinc vegades l'any i el seu funcionament serà regulat per reglament.”

Article 8. Modificació de l'article 7

Es modifica l'article 7 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 7. Deure de conservació

1. Les persones propietàries, titulars d'altres drets reals o posseïdores de béns integrants del patrimoni cultural, estan obligades a conservar-los, mantenir-los i preservar-los. Es poden establir per reglament la normativa i els procediments per a l'avaluació, la selecció i l'eliminació de determinades classes de béns, si no han estat declarats d'interès cultural ni han estat inventariats.

2. Les persones propietàries, titulars d'altres drets reals o posseïdores de béns d'interès cultural han de permetre l'accés dels especialistes als dits béns, per tal que puguin estudiar-los i catalogar-los adequadament.
3. Els béns d'interès cultural no poden ser destruïts.
4. En cas d'incompliment del deure establert a l'apartat 1, el ministeri titular de la cultura ha d'ordenar a les persones obligades l'execució de les obres o la realització de les actuacions que siguin necessàries per al compliment del deure esmentat. En cas de no disposar dels fons necessaris per garantir la conservació dels béns, les persones obligades han d'informar-ne el Comú concernit i el Ministeri titular de la Cultura per buscar mancomunadament un finançament.
5. El cost de les obres i actuacions a què fa referència l'apartat 4 és a càrrec de la persona obligada, sempre que es puguin incloure en el deure ordinari de conservació establert a l'apartat 1.
6. Si no s'executen les actuacions ordenades, el ministeri ha de fer-ne l'execució subsidiària. En cas de perill imminent per al bé, el ministeri titular de la cultura executarà directament les obres imprescindibles per salvaguardar el bé, sense necessitat de requeriment previ.
7. És d'interès públic, a l'efecte d'expropiació, l'incompliment dels deures establerts a l'apartat 1 i, en qualsevol cas, el perill de destrucció, de deteriorament greu o d'exportació il·legal d'un bé d'interès cultural.
8. Quan es refereixin a immobles inclosos en conjunts arquitectònics, les mesures descrites als apartats 4, 5 i 7 poden ser adoptades també pels comuns en el marc de les competències que els són pròpies.”

Article 9. Modificació de l'article 9.1

Es modifica l'apartat 1 de l'article 9 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“1. L'ús a què es destinin els béns d'interès cultural ha de ser compatible amb la seva conservació, protecció i gestió i amb el respecte de la seva identitat, integritat i autenticitat. Si en el moment de la declaració d'un bé d'interès cultural, aquest bé té un ús que posa en perill la seva preservació, el decret de declaració ha d'establir la paralització o la modificació d'aquest ús. En aquest cas s'ha de fer l'estudi necessari per determinar la compatibilitat d'ús i fixar, si escau, la indemnització corresponent.”

Article 10. Modificació de l'article 11d)

Es modifica l'apartat d) de l'article 11 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“d) Zona arqueològica: lloc on hi ha restes de la intervenció humana en el passat i que només és susceptible de ser estudiat en profunditat per mitjà de la metodologia arqueològica, tant si es troba a la superfície com si és al subsòl. En el cas que els béns immobles d'interès cultural definits per les lletres a), b), c), i e) tinguin en el subsòl restes que solament siguin susceptibles d'ésser estudiades arqueològicament seran considerades també zona arqueològica.”

Article 11. Modificació de l'article 12

Es modifica l'article 12 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 12. Declaració

1. La declaració d'un bé immoble com a bé d'interès cultural ha d'incloure les especificacions següents:

a) La classe que li és assignada d'acord amb l'article 11.
b) La delimitació del seu entorn de protecció, en els monuments i en els conjunts arquitectònics, en els paisatges culturals, en les zones arqueològiques i paleontològiques i en els seus entorns de presumpció arqueològica.

2. El decret de declaració d'un bé immoble d'interès cultural ha d'incloure els criteris arquitectònics i urbanístics que han de regir les intervencions sobre el bé declarat d'interès cultural i sobre l'entorn de protecció definit en la declaració. Aquests criteris també es poden establir mitjançant decret posterior, durant l'any següent al decret de declaració del bé, en la tramitació del qual cal donar audiència a les persones interessades i al comú, i s'ha d'obrir un període d'informació pública.

3. Els criteris establerts pel Govern en aplicació del que preveu l'apartat 2 són executius a partir de la publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* i prevalen sobre els plans urbanístics, els quals s'hi han d'adaptar.

4. La resolució d'iniciació d'expedient per a la declaració d'un bé d'interès cultural pot establir la suspensió de la tramitació de les llicències de parcel·lació, d'obra, edificació o enderrocament que afectin el bé o els béns objecte de l'expedient, fins a la data de publicació

de l'acord d'adaptació del pla d'ordenació i urbanisme parroquial. Si, en virtut de la declaració d'un bé d'interès cultural, es denega una llicència sol·licitada abans de la iniciació de l'expedient de declaració, el sol·licitant té dret a ser indemnitzat pel Govern pel cost de redacció del projecte i al reemborsament de qualsevol taxa ja abonada, a més de l'interès legal corresponent.”

Article 12. Modificació de l'article 13.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 13 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. El Govern, mitjançant els decrets a què fa referència l'article 12.2, pot establir limitacions en l'edificabilitat dels entorns de protecció dels béns immobles esmentats en l'article 12.1.b), sempre que estiguin justificades per la necessitat de preservar els elements a què fa referència l'apartat 1 del present article com també la seva co-visibilitat amb el monument o jaciment.”

Article 13. Modificació de l'article 14

Es modifica l'article 14 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“14. Autorització d'obres

1. Qualsevol obra o intervenció, tant si és de promoció pública com si és de promoció privada, que es pretengui realitzar en un monument, en una zona arqueològica o paleontològica, o en els entorns de protecció respectius ha de ser autoritzada pel ministeri titular de la cultura, prèviament a la concessió de la llicència d'obra o d'edificació, i se n'ha de controlar l'execució. El ministeri pot determinar, com a requisit previ a l'autorització de l'obra, la necessitat de realitzar una intervenció arqueològica. Si l'obra és de promoció privada, el promotor ha d'assumir el cost i garantir que la intervenció arqueològica es realitzi seguint els criteris d'aquesta llei contractant una empresa especialitzada.

2. En els conjunts arquitectònics i en els seus entorns de protecció, l'autorització prèvia de les obres o intervencions per part del ministeri titular de la cultura és preceptiva mentre no hagi estat aprovat l'instrument d'ordenació a què fa referència l'article 16.1. Un cop aprovat aquest instrument, l'autorització de les obres correspon a l'administració que sigui competent

segons la legislació urbanística, amb l'informe previ i vinculant del ministeri titular de la cultura.

3. En els paisatges culturals i en els seus entorns de protecció, l'autorització prèvia de les obres o intervencions per part del ministeri titular de la cultura és preceptiva mentre no hagi estat aprovat l'instrument de protecció, ús i gestió a què fa referència l'article 16. Un cop aprovat aquest instrument, l'autorització de les obres correspon a l'administració que sigui competent, amb informe previ, preceptiu i vinculant del ministeri titular de la cultura.

4. Els comuns han de comunicar immediatament al ministeri titular de la cultura les llicències que concedeixin i que afectin béns d'interès cultural o els seus entorns de protecció.”

Article 14. Modificació de l'article 15

Es modifica l'article 15 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 15. Criteris generals sobre les intervencions

1. Els monuments no poden ser enderrocats i se n'han de conservar la identitat, la integritat i l'autenticitat.
2. En els paisatges culturals cal conservar l'aspecte exterior de l'àrea protegida. Només es poden autoritzar les intervencions que siguin compatibles amb la preservació dels valors estètics, culturals i naturals de l'espai.
3. Les intervencions de restauració efectuades en monuments, conjunts arquitectònics i paisatges culturals s'han de basar en principis científics i criteris tècnics.
4. La col·locació de publicitat, cables, antenes i tot element pertorbador visible des de l'exterior en els monuments i els seus entorns de protecció, en els conjunts arquitectònics i en els paisatges culturals, només es poden autoritzar quan sigui compatible amb la preservació dels seus valors estètics, culturals i naturals.
5. En els conjunts arquitectònics cal mantenir l'estructura urbana i arquitectònica i les característiques generals del seu ambient i de la silueta paisatgística. Com a norma general, no es permeten canvis en les alineacions i en l'edificabilitat, ni substitucions d'immobles, excepte si suposen una contribució a la conservació del caràcter del conjunt.

6. En els entorns de protecció dels béns d'interès cultural no es pot autoritzar cap obra ni actuació que impliqui ús del sòl, del subsòl o de l'espai aeri que pugui perjudicar el caràcter arquitectònic o paisatgístic de l'àrea, o pertorbar la visualització del bé.”

Article 15. Modificació de l'article 16

Es modifica l'article 16 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 16. Instruments d'ordenació urbanística

1. La declaració d'un conjunt arquitectònic comporta l'obligació per part del comú o dels comuns afectats d'elaborar, en el termini màxim de quinze mesos a comptar de la declaració, un instrument d'ordenació urbanística on es precisin els criteris que han de regir les intervencions. L'aprovació definitiva de l'instrument correspon a l'òrgan que determini la legislació urbanística i requereix necessàriament l'informe favorable previ del Govern. Si en el moment de la declaració ja existeix un instrument d'ordenació que afecta l'àrea declarada, l'informe del Govern ha de determinar si aquest instrument és suficient per produir els efectes previstos a l'article 14.2, o si ha de ser modificat o complementat

2. Prèviament a la redacció de l'instrument previst a l'apartat 1 el ministeri titular de cultura ha de fer una anàlisi del conjunt que tingui en compte la seva evolució espacial i que integri les dades arqueològiques, històriques, arquitectòniques, tècniques, econòmiques i socials. Amb l'anàlisi del context urbà i rural s'ha de definir el caràcter general del conjunt i els elements dominants: harmonia de les alçades, colors, materials i formes, característiques de les façanes i cobertes, relació de volums construïts i dels espais, proporcions mitjanes i implantació dels edificis. En tot cas, l'instrument d'ordenació previst a l'apartat 1 ha de contenir les especificacions següents:

- a) Criteris sobre edificabilitat i alineacions,
- b) Activitats, elements i materials autoritzats i no autoritzats,
- c) Criteris relatius a la conservació, la protecció, la restauració i la rehabilitació dels edificis i del seu entorn,
- d) Immobles o parts d'immobles i altres elements que es considerin de valor singular, respecte als quals calgui aplicar una protecció integral,
- e) Finançament del pla i intervenció pública: mesures de rehabilitació i de protecció.

3. La declaració d'un paisatge cultural comporta l'obligació per part de l'administració o administracions afectades, d'elaborar un instrument de protecció, ús i gestió on es precisin els criteris que han de regir les intervencions. L'aprovació definitiva de l'instrument, que haurà de produir-se en el termini màxim de divuit mesos a comptar de la declaració, correspon a l'òrgan que determini la legislació, i requereix necessàriament l'informe favorable previ del Govern. Si en el moment de la declaració ja existeix un instrument de protecció, ús i gestió que afecta l'àrea declarada, el Govern ha de determinar si aquest instrument és suficient per produir els efectes previstos a l'article 14.4, o si ha de ser modificat o complementat."

Article 16. Modificació de l'article 17.1

Es modifica l'apartat 1 de l'article 17 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

"1. Amb caràcter previ a l'aprovació de projectes de grans infraestructures, independentment de les fases de la seva realització, i d'altres d'especial incidència en el territori que puguin afectar àrees pròximes a béns immobles d'interès cultural o béns immobles inventariats, s'ha de fer un estudi d'impacte sobre el patrimoni cultural i el seu entorn."

Article 17. Modificació de l'article 18

Es modifica l'article 18 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

"Article 18. Els béns immobles inventariats

1. Qualsevol modificació o actuació que es pretengui realitzar en un bé immoble o en una part d'un immoble inventariats ha de ser aprovada prèviament pel ministeri titular de la Cultura. En la sol·licitud s'ha d'adjuntar el projecte d'obra corresponent.

2. En el termini màxim de tres mesos des de la recepció de la sol·licitud, el ministre titular de la cultura pot denegar l'autorització de les obres sempre que iniciï expedient per a la declaració de bé d'interès cultural."

Article 18. Modificació de l'article 19.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 19 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. L'Estat ha de dur a terme les accions necessàries i destinar els recursos econòmics necessaris per a la recuperació dels béns culturals que hagin sortit il·legalment del territori andorrà i per al retorn dels béns integrants del patrimoni cultural andorrà que es troben a l'exterior. A tal efecte, el Govern crearà un fons específic per a la recuperació d'aquests béns a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat que serà del 0,05% del pressupost anual del Govern. El seu funcionament serà regulat via reglament.”

Article 19. Addició d'un article 19 bis

S'afegeix un nou article 19 bis a la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 19bis. Comerç de béns mobles integrants del patrimoni cultural

1. Les persones i les entitats que es dediquen habitualment al comerç de béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra han de portar un llibre-registre, legalitzat pel Departament de Patrimoni Cultural, en el qual han de constar les transaccions que afectin els béns i les dades del país i de les institucions públiques o de les entitats privades d'on provenen cadascun del béns culturals que s'adquireixen. S'han d'anotar en el llibre-registre les dades d'identificació de l'objecte i de les parts que intervenen en cada transacció.

2. El Departament de Patrimoni Cultural ha de portar un registre de les empreses que es dediquen al comerç dels objectes a què es refereix l'apartat 1. Aquestes empreses s'han d'inscriure en el registre, amb els requisits que siguin establerts per reglament, per poder exercir la seva activitat.

3. L'exportació de béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra ha de ser aprovada pel Departament de Patrimoni Cultural que serà responsable d'emetre el certificat d'exportació.

4. Es prohibeix l'exportació i la importació dels béns culturals no acompanyats dels certificats corresponents.

5. El Ministeri titular de la cultura es compromet a facilitar la restitució, segons les disposicions judicials, dels béns culturals adquirits il·lícitament que es trobin en el territori andorrà. No obstant, els costos financers i legals de la restitució aniran a càrrec de les persones que hagin intervingut en l'exportació del bé i aquelles altres que per la seva actuació o omissió, dolosa o negligent, l'hagin facilitat o fet possible.”

Article 20. Modificació de l'article 24

Es modifica l'article 24 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 24 Intervencions arqueològiques o paleontològiques

1. La realització d'intervencions arqueològiques i paleontològiques requereix l'autorització prèvia del ministeri titular de la cultura. Es consideren intervencions arqueològiques i paleontològiques, les recerques i les prospeccions, els sondeigs, les excavacions, els controls i qualsevol altra intervenció, amb remoció de terres o sense, que tingui per finalitat descobrir, documentar o investigar restes arqueològiques o paleontològiques.

2. Per a l'atorgament de l'autorització a què es refereix l'apartat 1 cal acompanyar la sol·licitud d'un projecte que acrediti la conveniència i l'interès científic de la intervenció, avaluï la idoneïtat tècnica i científica dels directors i garanteixi la capacitat econòmica dels promotors.

3. S'han de determinar per reglament els diferents tipus d'intervencions arqueològiques, el seu abast, els requisits que han de complir les sol·licituds, la titulació i la capacitat tècnica dels directors i les condicions a què ha de quedar subjecta l'autorització.

4. El ministeri titular de la cultura pot realitzar intervencions arqueològiques o paleontològiques en qualsevol terreny on es presumeixi l'existència de restes. La persona afectada té dret a ser indemnitzada per l'ocupació temporal del seu terreny, si aquest és de propietat privada.”

Article 21. Modificació de l'article 25

Es modifica l'article 25 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 25. Suspensió d'obres

Si durant l'execució de qualsevol tipus d'obra es troben restes arqueològiques o paleontològiques, tant el promotor com el constructor i el director facultatiu de l'obra estan obligats a aturar l'obra des del primer indici i comunicar-ho en el termini màxim de 24 hores al ministeri titular de la cultura, el qual ha de comprovar, en el termini de cinc dies hàbils a comptar de la comunicació, el valor de la troballa; i el promotor de l'obra ha de col·laborar en les activitats, amb els mitjans que hi tingui desplaçats. Si la suspensió es prorroga més de dos mesos i el promotor és privat, aquest té dret a ser indemnitzat pels perjudicis que li comporti el retard de l'obra. En el termini màxim de sis mesos, el ministeri ha de resoldre a favor de la continuació de l'obra suspesa o a favor del manteniment de la suspensió i la iniciació d'expedient de declaració de bé d'interès cultural.”

Article 22. Modificació de l'article 26.1

Es modifica l'apartat 1 de l'article 26 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“1. El producte de les intervencions arqueològiques o paleontològiques i les troballes casuales de béns arqueològics o paleontològics es consideren de domini públic i han de ser posats a disposició del ministeri titular de la cultura, que els ha d'inventariar i destinar a un museu o un centre adequat. Aquests béns s'integren en el patrimoni de l'Estat.”

Article 23. Modificació del títol de la Secció segona del Capítol tercer. El patrimoni etnològic

Es modifica el títol de la Secció segona del Capítol tercer de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Secció segona. El patrimoni cultural immaterial”

Article 24. Modificació de l'article 27

Es modifica l'article 27 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 27. Concepte i règim de protecció

1. S'entén per patrimoni cultural immaterial els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques -juntament amb els instruments, els objectes, els artefactes i els espais culturals que els són inherents- que les comunitats, els grups, les associacions i en alguns casos els individus que conformen el poble andorrà reconeguin com a part integrant del seu patrimoni cultural. Aquest patrimoni cultural immaterial, que es transmet d'una generació a l'altra, és recreat constantment per les comunitats i els grups en funció del seu entorn, la seva interacció amb la naturalesa i la seva història, la qual cosa els infon un sentiment d'identitat i continuïtat i contribueix, per tant, a promoure el respecte de la diversitat cultural i la creativitat humana.

Als efectes d'aquesta Llei, només es té en compte el patrimoni cultural immaterial que sigui compatible amb els instruments internacionals de drets humans existents i amb els imperatius de respecte mutu entre les comunitats, els grups i els individus i de desenvolupament sostenible.

2. El patrimoni cultural immaterial, segons es defineix al paràgraf anterior, es manifesta en particular en els àmbits següents:

- a) tradicions i expressions orals, inclosa la llengua com a vehicle del patrimoni cultural immaterial;
- b) arts de l'espectacle;
- c) usos socials, rituals i actes festius;
- d) coneixements i usos relacionats amb la naturalesa i l'univers.

3. Pel que fa al patrimoni cultural immaterial, el ministeri titular de la cultura ha de prendre les mesures encaminades a garantir-ne la viabilitat, entre aquestes la identificació, la documentació, la recerca, la preservació, la protecció, la promoció, la valoració, la transmissió -inclusivament a través de l'ensenyament oficial i no oficial- i la revitalització, en els seus diferents aspectes.

4. Entre les mesures de salvaguarda esmentades el ministeri titular de la cultura ha d'identificar i definir els diferents elements del patrimoni cultural immaterial presents al territori, amb participació de les comunitats, els grups i les organitzacions no governamentals.

5. Per assegurar la identificació amb fins de salvaguarda, l'Estat ha de confeccionar, d'acord amb la seva situació, un o diversos inventaris del patrimoni cultural immaterial present al seu territori. Aquests inventaris s'han d'anar actualitzant periòdicament.”

Article 25. Modificació de l'article 28

Es modifica l'article 28 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 28. Concepte de patrimoni documental

1. S'entén per document tota expressió en llenguatge natural o convencional i qualsevol altra expressió gràfica, sonora o en imatge, recollides en qualsevol tipus de suport material.

2. Integren el patrimoni documental d'Andorra els documents següents:

- a) Els produïts o rebuts en l'exercici de les seves funcions pels poders públics d'Andorra, incloses les institucions històriques, les entitats parapúbliques, els registres públics, les persones físiques o jurídiques gestores de serveis públics o les entitats de capital social majoritàriament públic.
- b) Els de més de trenta anys d'antiguitat produïts o rebuts en l'exercici de les seves funcions per entitats privades sense afany de lucre que desenvolupin la seva activitat a Andorra.
- c) Els de més de cent anys d'antiguitat produïts o rebuts per qualsevol persona física o empresa privada, i els de menor antiguitat que hagin estat produïts en suports de caducitat inferior als cent anys.
- d) Els conservats en arxius de titularitat pública.
- e) Els produïts o rebuts per persones físiques privades en l'exercici de funcions públiques; en especial, els protocols notariaus.
- g) Els produïts o rebuts per les empreses i per les institucions privades concessionàries de serveis públics, en allò que fa referència a aquestes concessions.
- h) Els produïts o rebuts pels òrgans amb seu a Andorra i d'institucions i organismes públics internacionals.
- i) Els documents de qualsevol entitat de dret públic o privat que depenen d'una entitat pública no inclosa en les lletres anteriors.
- j) Els documents objecte de cessió o de donació expressa.

3. Es consideren inclosos en l'enumeració de l'apartat 2 d'aquest article els documents produïts o rebuts per les persones físiques que ocupen càrrecs polítics en institucions públiques, sempre que aquests documents tinguin relació amb les funcions administratives o polítiques pròpies del càrrec.

Article 26. Modificació de l'article 29

Es modifica l'article 29 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Art. 29. Concepte de patrimoni bibliogràfic

El patrimoni bibliogràfic d'Andorra està constituït per les obres i col·leccions bibliogràfiques i hemerogràfiques de caràcter literari, històric, científic o artístic, de titularitat pública existents a Andorra, independentment del seu suport i format, del caràcter unitari o seriat, de la presentació impresa, manuscrita, fotogràfica, cinematogràfica, fonogràfica o magnètica i de la tècnica utilitzada per a la seva creació o reproducció, la conservació de les quals és d'interès pel seu valor per a la informació, l'educació, la investigació i el lleure.

En especial, integren el patrimoni bibliogràfic d'Andorra els béns bibliogràfics següents:

- a) Els exemplars de la producció bibliogràfica andorrana que són objecte de dipòsit legal i els que tenen alguna característica rellevant que els singularitza.
- b) Els exemplars d'obres integrants de la producció bibliogràfica andorrana i els relacionats amb la cultura i la història d'Andorra dels quals no consti l'existència d'almenys un exemplar en biblioteques públiques.
- c) Els exemplars producte d'edicions d'obres fotogràfiques, fonogràfiques, audiovisuals, multimèdia, originals o en format analògic o digitals i en suport físic o electrònic relacionats amb Andorra.
- d) Els béns bibliogràfics manuscrits, els de més de cent anys d'antiguitat, i els de menor antiguitat produïts en suports de caducitat inferior als cent anys.
- e) Els béns de més de 50 anys d'antiguitat conservats en biblioteques de titularitat pública.”

Article 27. Modificació de l'article 30

Es modifica l'article 30 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 30. Règim de protecció

1. Sense perjudici que els més rellevants puguin ser declarats d'interès cultural, tots els béns integrants del patrimoni documental o bibliogràfic formen part del patrimoni cultural d'Andorra i han de ser conservats per les persones titulars o posseïdores en els termes establerts a l'article 21.
2. Si el compliment del deure de conservació els resulta massa oneros, les persones titulars o posseïdores de béns integrants del patrimoni documental o bibliogràfic poden posar-los a disposició del ministeri titular de la cultura, que els ha de dipositar a l'arxiu, a la biblioteca o a la institució adequada. La cessió dels béns per a la seva conservació no en comporta, per si sola, l'alteració de la titularitat.
3. Quan els titulars de documents públics tinguin coneixement de l'existència de documents propis en possessió de tercers han de prendre les mesures legals pertinents per a recuperar-los.”

Article 28. Modificació de l'article 31

Es modifica l'article 31 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 31. Els arxius

1. Són arxius els conjunts orgànics de documents, o la reunió de diversos conjunts, reunits per les persones o entitats públiques o privades en l'exercici de les seves activitats, per a la investigació, la cultura, la informació i la gestió administrativa. També s'anomenen arxius les institucions o organismes des d'on es fan específicament funcions de gestió, d'organització, de descripció, de conservació, de difusió i de tutela de documents i fons documentals.
2. L'Arxiu Nacional té per funcions recollir, conservar i difondre la documentació de l'Administració de l'Estat i dels organismes i entitats que en depenen, i la documentació rellevant relacionada amb Andorra i amb la seva història. També és funció de l'Arxiu Nacional donar suport tècnic a la resta d'arxius públics o d'interès públic del Principat i

vetllar per la conservació del patrimoni documental d'Andorra. El dret i les condicions d'accés al patrimoni documental conservat a l'Arxiu Nacional es regirà per una regulació específica.

3. Les persones propietàries o posseïdores de béns integrants del patrimoni documental han de mantenir i gestionar el seu propi arxiu, sense perjudici del que estableix l'article 30.2.

4. Una vegada conclosa la tramitació ordinària dels documents públics se'ls ha d'aplicar la normativa d'avaluació, sobre la base de la qual se'n determina la conservació, per raó del valor cultural, informatiu, testimonial o jurídic, o bé l'eliminació. Cap document públic no pot ésser eliminat si no se segueixen la normativa i el procediment establerts per via reglamentària.”

Article 29. Modificació de l'article 32.3

Es modifica l'apartat 3 de l'article 32 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. La Biblioteca Nacional té per funcions recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica d'Andorra i la relacionada amb el Principat. També és funció de la Biblioteca Nacional donar suport tècnic a la resta de biblioteques públiques o d'interès públic del Principat i vetllar per la conservació del patrimoni bibliogràfic d'Andorra.”

Article 30. Modificació de l'article 34

Es modifica l'article 34 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 34. Regulació i inspecció

El Govern ha de promoure la llei o les lleis que estableixen les condicions que han de complir els arxius, les biblioteques i els museus.”

Article 31. Modificació de l'article 35

Es modifica l'article 35 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“ Article 35. Ajuts públics

1. El Govern ha d'establir un programa anual d'inversions i ajuts per a la recerca, la documentació, la protecció i la conservació integrada, la recuperació, la restauració, el manteniment i la millora del patrimoni cultural. La dotació pressupostària per a aquest programa ha de ser com a mínim igual a l'1% de la inversió en obra pública que el Govern preveu adjudicar durant l'exercici pressupostari anual, executada totalment o parcialment, així com de les obres públiques que executen els particulars en virtut de concessió administrativa del Govern. El Govern establirà per reglament la concessió d'aquests ajuts.
2. En l'atorgament dels ajuts s'han de fixar les garanties necessàries per evitar l'especulació amb els béns que en són objecte.
3. Les persones i les entitats que no compleixen el deure de conservació establert en els articles 7 i 21 no es poden acollir als ajuts de l'Estat.
4. Si en el termini de cinc anys des del pagament d'una subvenció estatal l'Estat adquireix el bé corresponent, l'import de la subvenció s'ha de considerar com un lliurament a compte i deduir-se del preu d'adquisició.
5. El Govern, considerant que el patrimoni cultural és un bé comú, estimularà la seva conservació i promoció, incentivant i promovent iniciatives privades dirigides cap al coneixement, la protecció, la restauració i la gestió del patrimoni cultural.
6. El Govern ha de promoure l'accés al crèdit oficial i al mecenatge per al finançament de les obres de conservació, manteniment, rehabilitació i excavació realitzades en béns d'interès cultural.
7. El Govern ha d'adoptar les mesures necessàries perquè el finançament de l'adquisició de béns d'interès cultural i de béns inventariats amb la finalitat de destinar-los a un ús general que n'asseguri la protecció i la gestió tingui accés preferent al crèdit oficial i al mecenatge, en la forma i amb els requisits que estableixen les normes que el regulen.”

Article 32. Modificació de l'article 36

Es modifica l'article 36 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 36. Pagaments amb béns culturals

1. Les administracions públiques poden acceptar, a sol·licitud de la persona interessada, la dació de béns integrants del patrimoni cultural d'Andorra en pagament de deutes tributaris o d'altre tipus.
2. La resolució sobre la destinació dels béns integrants del patrimoni cultural, transmesos com a dació en pagament de deutes tributaris, ha de considerar que els esmentats béns siguin destinats prioritàriament a museus, arxius, biblioteques o institucions ubicades en el lloc d'origen dels béns o que siguin destinats a completar col·leccions.
3. Els propietaris i els titulars de drets sobre béns d'interès cultural i sobre béns inventariats gaudeixen dels beneficis fiscals que determina en el seu àmbit competencial la legislació estatal i comunal.
4. Els béns d'interès cultural estan exempts de l'impost sobre béns immobles, en els termes fixats per la Llei 10/2003 de 27 de juny, de les finances comunals. Les obres que tenen per finalitat la conservació, la millora o la rehabilitació de monuments declarats d'interès cultural gaudeixen també d'exempció de la taxa sobre construccions, instal·lacions i obres.

Article 33. Modificació de l'article 38

Es modifica l'article 38 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 38. Difusió del patrimoni cultural

1. El ministeri titular de l'educació ha d'incloure en els currículums dels nivells de l'ensenyament el coneixement de la història i del patrimoni cultural d'Andorra.
2. El ministeri titular de la cultura ha de promoure campanyes i accions específiques de sensibilització, i programes de formació, d'educació no-formal i d'informació

sobre la importància de preservar el patrimoni cultural, i també ha de fomentar l'edició de publicacions d'investigació i de difusió d'aquest patrimoni.

3. El Govern ha de promoure el desenvolupament dels ensenyaments especialitzats en la conservació i el manteniment del patrimoni cultural, i pot establir convenis de col·laboració amb les entitats públiques i privades i els centres de formació especialitzats.

4. El Govern ha de vetllar per que els funcionaris i els treballadors públics encarregats de l'administració o la custòdia del patrimoni cultural tinguin la formació específica adequada.

5. El Govern ha d'exigir les qualificacions i titulacions professionals específiques per a determinades actuacions i intervencions, amb la finalitat d'augmentar els nivells de protecció dels béns patrimonials.

6. El ministeri titular de la cultura, en cooperació amb el ministeri titular del medi ambient i dels comuns, ha de realitzar la gestió del patrimoni local -cultural i natural- de forma participativa amb les comunitats i poblacions que se senten identificades amb aquest patrimoni i que així ho manifesten.

7. Les dades de l'Inventari general del patrimoni cultural d'Andorra són públiques. No obstant això, cal el consentiment de la persona titular del bé per a la consulta pública de les dades relatives a la titularitat i el valor dels béns, i també la seva localització si es tracta de béns mobles. Cal l'autorització del ministeri titular de la cultura per a la consulta de les dades referents a la situació de jaciments arqueològics o paleontològics no oberts a la visita pública.

8. Són de consulta pública la còpia de la memòria d'excavació i els altres materials d'estudi que la direcció de la intervenció arqueològica lliuri al departament competent del ministeri titular de la cultura.

9. El ministeri titular de la cultura ha de comptar amb sistemes d'informació cultural i patrimonial actualitzats.

Article 34. Modificació de l'article 39.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 39 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. Tenen la consideració d'infraccions lleus:

- a) La manca de notificació de la transmissió dels béns d'interès cultural previstos a l'article 10.1
- b) L'incompliment del deure de permetre al ministeri titular de la cultura l'accés als béns a què fa referència l'article 1.4 o de facilitar les informacions pertinents perquè siguin inclosos a l'Inventari general.
- c) L'incompliment del deure establert a l'article 37 de permetre la visita pública dels béns integrants del patrimoni cultural i de permetre l'accés dels especialistes als béns inventariats.
- d) La resistència injustificada a l'exercici de la potestat inspectora de l'Administració.
- e) L'incompliment del deure de conservació dels béns mobles inventariats.
- f) L'incompliment dels requeriments formulats per l'Administració.
- g) L'incompliment de lliurar la memòria científica d'excavacions arqueològiques o paleontològiques en el termini de 24 mesos a comptar de la data de finalització de la intervenció.”

Article 35. Modificació de l'article 39.3

Es modifica l'apartat 3 de l'article 39 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. Tenen la consideració d'infraccions greus:

- a) L'incompliment dels deures de conservació, manteniment i preservació dels béns d'interès cultural.
- b) La disgregació d'una col·lecció declarada d'interès cultural sense autorització del Govern.
- c) La destrucció il·legal de béns mobles inventariats.
- d) L'alteració de restes arqueològiques que dificulti la seva recerca històrica o científica.
- e) La inobservança del deure de portar el llibre-registre de transmissions i l'omissió o la inexactitud de les dades que s'hi han de fer constar.
- f) L'incompliment de l'obligació de comunicació del descobriment de restes arqueològiques o paleontològiques, o del deure de lliurament dels béns trobats.

g) L'incompliment dels deures de permetre l'accés dels investigadors i la visita pública als béns d'interès cultural.”

Article 35. Modificació de l'article 39.5

Es modifica l'apartat 5 de l'article 39 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“5. Tenen la consideració d'infraccions greus o molt greus en funció del dany potencial o efectiu al patrimoni cultural:

- a) La realització d'intervencions arqueològiques o paleontològiques sense l'autorització del ministeri titular de la cultura.
- b) La realització d'intervencions sobre béns immobles d'interès cultural sense llicència o incomplint les seves condicions.
- c) La realització d'intervencions sobre béns mobles d'interès cultural sense l'aprovació del ministeri titular de la cultura o incomplint les seves condicions.
- d) L'incompliment de la suspensió d'obres amb motiu del descobriment de restes arqueològiques o paleontològiques o de les suspensions d'obres ordenades per l'Administració.
- e) L'exportació i la importació de béns culturals sense els certificats corresponents.
- f) La modificació de béns immobles inventariats incomplint el que estableix l'article 18.
- g) El canvi d'ús d'un bé d'interès cultural sense l'aprovació del Govern o el manteniment d'usos declarats incompatibles.”

Article 37. Modificació de l'article 40.2

Es modifica l'apartat 2 de l'article 40 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“2. Si els danys no poden ser valorats econòmicament, s'apliquen les sancions següents:

- a) Per a les infraccions lleus, multa d'un import de 600 fins a 6.000 euros.
- b) Per a les infraccions greus, multa de 6.001 fins a 120.00 euros.
- c) Per a les infraccions molt greus, multa de 120.001 fins a 600.000 euros.”

Article 38. Modificació de l'article 41

Es modifica l'article 41 de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 41. Control administratiu i procediment sancionador

1. Correspon al departament competent en matèria de patrimoni cultural, mitjançant la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural, controlar el compliment de la normativa de protecció del patrimoni cultural.
2. La constatació d'una infracció per part de la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural comporta la incoació de l'expedient sancionador corresponent d'acord amb el que disposa el Codi de l'Administració i les disposicions complementàries.
3. Les actes de la inspecció efectuada per la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural tenen presumpció d'exactitud, llevat de prova en contra.
3. La imposició de les sancions previstes en aquesta Llei correspon al ministre titular de la cultura si es tracta d'infraccions lleus, i al Govern si es tracta d'infraccions greus o molt greus.
4. Les infraccions tipificades a l'article 39.5b) que siguin sancionades d'acord amb aquesta Llei no poden ser sancionades per aplicació de la legislació urbanística.”

Modificació de la Disposició transitòria

Es modifica la Disposició transitòria de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

- “1. Mentre no hagin estat delimitats expressament, es consideren entorns de protecció dels monuments declarats en virtut de la disposició addicional primera els espais compresos dins d'un radi de cent metres comptats des del perímetre exterior del monument.
2. Mentre no es dictin els decrets de delimitació corresponents, no es pot fer cap nova construcció ni cap ampliació de volumetria, en els entorns definits en l'apartat 1, sense l'informe favorable previ del Departament de Patrimoni cultural. Un cop es dictin els decrets esmentats, s'aplicaran els criteris que s'hi estableixin.”

Addició d'un apartat a la Disposició derogatòria

S'addiciona un apartat a la Disposició derogatòria de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“3. Es deroga la Llei 15/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra.”

Modificació de la Disposició final primera

Es modifica la Disposició final primera de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Disposició final primera

El Govern ha d'aprovar en el termini màxim de sis anys els decrets de delimitació dels entorns de protecció de cadascun dels monuments declarats en virtut de la disposició addicional primera. Aquests expedients han de seguir el procediment regulat a l'article 2.”

Modificació de la Disposició final segona

Es modifica l'article 42 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol, i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol, que queda redactat de la següent manera:

“Disposició final segona

1. Els plans d'ordenació i urbanisme parroquial distingeixen i qualifiquen el sòl no urbanitzable en totes o algunes de les divisions següents: sòl forestal, sòl agrícola i ramader, zones de protecció d'aigües, zones de protecció natural, entorns de béns d'interès històric i cultural, itineraris d'interès i camins rals, zones exposades a riscos naturals i sòl sense designació específica.

2. Es modifica l'article 51, apartat 2, lletra c) de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol, i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol, que queda redactat de la següent manera:

“c) En zones de patrimoni natural i entorn de béns d’interès històric i cultural, la crema de vegetació i l’aprofitament de llenya, i els treballs i equipaments destinats exclusivament a la conservació, la millora i el gaudi de l’hàbitat propi i la rehabilitació i conservació de les bordes i edificis agrícoles que inclogui el perímetre de la zona, o el monument objecte de protecció i llurs entorns.”

3. Es modifica l’article 77 de la Llei general d’ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol, i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol, que queda redactat de la següent manera:

“1. A l’efecte d’adoptar les mesures de protecció pertinents, els plans d’ordenació i urbanisme parroquial han de contenir la relació dels edificis, els espais i els elements d’interès històric, monumental, cultural, natural i ambiental, els itineraris d’interès i camins rals de la parròquia.

2. El grau de protecció dels diferents béns inscrits al Catàleg del patrimoni nacional és fixat reglamentàriament pel Govern. En el cas que un comú inclogui en la relació continguda al pla d’ordenació i urbanisme parroquial altres béns que els d’interès cultural, el mateix comú definirà el grau de protecció que han de merèixer.

3. En qualsevol cas, les disposicions de la planificació han d’impedir que a l’entorn dels edificis, espais o elements catalogats, s’hi facin construccions o instal·lacions que en puguin perjudicar la integració a la trama urbana.”

Disposició final tercera

Es modifica l’article 22 de la Llei 10/2003, del 27 de juny, de les finances comunals, que queda redactat de la següent manera:

“Article 22. Exempcions

1. Gaudeixen d’exempció d’aquest tribut els coprínceps en qualitat de caps d’Estat, el Consell General, el Govern i els comuns.
2. Les obres que tenen per finalitat la conservació, la millora o la rehabilitació de monuments declarats d’interès cultural gaudeixen també d’exempció del tribut sobre construccions, instal·lacions i obres.

3. L'existència de supòsits d'exempció no pot agreujar la càrrega tributària dels qui no gaudeixen d'aquest benefici, de manera que les quantitats corresponents a l'exempció són assumides únicament pel Comú corresponent.”

Disposició final quarta

S'incorporen modificacions a la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

1. S'addiciona l'article 309 bis a la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat de la següent manera:

Article 309 bis. Tràfic de béns d'interès cultural

El qui trafiqui il·legalment amb un bé moble d'interès històric, artístic o cultural o de significació especial per al desenvolupament científic o tecnològic, ha de ser castigat amb pena de multa de 6.000 euros o fins al doble del benefici obtingut, si és superior.

2. Es modifica el contingut de l'article 310 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat de la següent manera:

“Article 310. Responsabilitat del funcionari

El funcionari que, amb infracció de la llei, permeti la destrucció, el deteriorament o el tràfic il·legal d'un bé moble d'interès històric, artístic o cultural o d'especial significació per al desenvolupament científic o tecnològic ha de ser castigat amb la mateixa pena prevista als articles 309 i 309 bis anteriors i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a quatre anys. La temptativa és punible.”

Disposició final cinquena

S'encomana al Govern que, en un termini màxim de 14 mesos, ratifiqui la *Convenció sobre les mesures que han d'adoptar-se per prohibir i impedir la importació, l'exportació i la transferència de la propietat il·lícites de béns culturals* de la UNESCO de l'any 1970.”

Disposició final sisena. Text consolidat

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de tres mesos des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei i en els termes previstos a l'article 116 del Reglament del Consell General, publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text consolidat de la Llei 3/2003, del 12

de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra i el text consolidat de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal.

Disposició final setena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Memòria de la Proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra

1. Antecedents

La Llei 15/2014 de 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra ha comportat una regressió en la protecció del patrimoni cultural immoble d'Andorra. La seva aplicació ha estat perjudicial per a la conservació dels valors patrimonials associats als monuments: les limitacions i condicionants han estat tan importants que en realitat no es pot aprovar cap entorn de protecció sota aquella Llei ja que els entorns fets amb aquestes limitacions senzillament no compleixen les funcions pels quals van ser previstos.

Amb aquesta proposició de Llei es deroga la Llei 15/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra ja que no garanteix la protecció dels béns d'interès cultural i els seus entorns.

Es recupera així, amb algunes millores, la Llei 9/2003, del 12 de juny, del Patrimoni Cultural d'Andorra. El seu objecte és la protecció, conservació i restauració, la conservació integrada, el coneixement, el foment i la difusió del patrimoni cultural d'Andorra. Un text que dona els mecanismes i les garanties suficients perquè el patrimoni pugui ser salvaguardat, tant per les obligacions que adquireixen les administracions públiques com pels instruments amb els quals es doten aquestes institucions per desenvolupar la tasca que els és encomanada.

Amb aquesta modificació es dona compliment al precepte constitucional que reconeix la competència que el Govern té en matèria de patrimoni cultural com a òrgan general de l'Estat, contemplada en l'article 34 de la Constitució d'Andorra, de garantir la conservació, promoció i difusió del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra i aquest ha de garantir l'efectivitat, d'acord amb el principi d'igualtat, en tot el territori del Principat d'Andorra.

Es reconeixen les competències que el Govern té en matèria urbanística i en les previsions dels Tractats internacionals, la seva facultat de determinar els criteris arquitectònics i urbanístics en els decrets que delimiten l'entorn de protecció d'un Bé d'Interès Cultural considerant així preferent la protecció del patrimoni cultural per sobre d'altres polítiques. Així la Llei d'ordenació del territori i urbanisme s'ha d'adaptar a la Llei del patrimoni cultural i no a l'inrevés.

Amb aquesta modificació es recupera la unitat del patrimoni cultural i s'elimina la segregació de l'actuació i la protecció del patrimoni cultural segons tingui incidència urbanística o no. Es recupera també l'entorn cautelar com a eina de gestió cultural i de protecció global, valorativa de la realitat, amb la intenció clara de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent al bé i de permetre la seva posada en valor.

2. Estructura

La proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del Patrimoni Cultural d'Andorra consta d'una exposició de motius, trenta-vuit articles, una disposició transitòria i una derogatòria i set disposicions finals.

3. Contingut

Partint de la base que les competències urbanístiques dels Comuns en l'àmbit de l'urbanisme no són absolutes sinó que s'han d'entendre “dins el marc de la política general de l'Estat” (Article 4.6 de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns), en relació a la sol·licitud i realització d'obres en un entorn cautelar, es recupera el principi de menor perjudici per al patrimoni cultural d'Andorra. El ministeri titular de la cultura haurà d'autoritzar l'obra, prèviament a la concessió de la llicència urbanística pel comú. S'ha de tenir en compte que es contempla la realització d'obres en edificis amb el règim de fora d'ordenació, en els supòsits de conservació, seguretat, salubritat i accessibilitat.

Es proposa l'informe previ dels comuns, per tal d'exercir les competències urbanístiques i de protecció del patrimoni cultural, amb aplicació del principi de coordinació, sent que en l'article 4.2 de la Llei del Patrimoni Cultural, es preveu expressament que “els comuns han de cooperar amb el Govern en la protecció i la conservació del patrimoni cultural comprés en el seu àmbit territorial”. Es tracta de garantir el principi d'eficàcia que ha d'inspirar a tots els poders públics, exigeix, especialment en un Estat amb l'extensió territorial d'Andorra, una estreta col·laboració entre aquests, referint-se a òrgans generals de l'Estat i comuns.

Es corregeix la situació de discriminació respecte als béns i drets, en relació a l'actuació a realitzar en els monuments o zones arqueològiques o paleontològiques i els seus entorns de protecció, i en els paisatges culturals i els seus entorns de protecció, mantenint en tots els béns les facultats del Govern en l'exercici de la seva competència de protecció del patrimoni cultural. Es recupera la unitat del patrimoni cultural i s'elimina la segregació de l'actuació i la protecció del patrimoni cultural segons tingui incidència urbanística o no, doncs el patrimoni cultural constitueix un dels testimonis principals de la història, la identitat, i la creativitat d'un país.

Es recupera que l'instrument de protecció, ús i gestió, ha de correspondre als instruments d'ordenació urbanística dels comuns, concretament al pla d'ordenació i urbanisme parroquial, que ha de contenir el catàleg comunal d'edificis, espais, o elements d'interès històric, monumental, cultural o ambiental, amb el grau de protecció fixat reglamentàriament pel Govern, que reculli les mesures de protecció del seu entorn.

Es garanteixen les facultats del ministeri titular de la cultura, d'autorització o informe previs, de les obres en els conjunts arquitectònics i els seus entorns de protecció, abans de l'aprovació dels instruments d'ordenació adaptats als criteris arquitectònics i urbanístics aprovats per Decret del Govern.

S'eviten les conseqüències jurídiques del silenci en la tramitació dels expedients d'autoritzacions d'obres en els entorns de protecció d'un Bé d'Interès Cultural, establint que s'han de preservar per no perjudicar el valor dels béns que són objecte de protecció.

Es considera adequat un radi de 100 metres d'entorn cautelar per ser suficient per garantir la pervivència dels seus múltiples valors culturals en les millors condicions possibles. Aquesta

és una eina de protecció global, valorativa de la realitat, amb la intenció clara de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent al bé.

Es dona una major rellevància al Consell Assessor del Patrimoni Cultural ampliant les seves funcions i per garantir el millor assoliment de les disposicions contingudes en la llei amb l'aprovació d'un reglament que reguli el seu funcionament.

Atesa la importància del patrimoni que posseeix l'Església catòlica, aquesta proposició de llei incorpora la creació d'una comissió mixta entre el Govern i l'Església catòlica el marc per desplegar la col·laboració entre el Govern i la dita Església per al compliment d'aquesta Llei.

La proposició incorpora també una major protecció per als béns immobles inventariats, regula el comerç dels béns mobles integrants del patrimoni cultural, preveu mesures per lluitar contra el seu tràfic il·lícit, es tipifica al Codi Penal el delictes de tràfic il·legal amb béns mobles d'interès històric, artístic o cultural o de significació especial per al desenvolupament científic o tecnològic i estableix les condicions que han de complir els arxius, les biblioteques i els museus.

La Llei incorpora conceptes com la comunitat i el patrimoni cultural com factor de desenvolupament social i humà. Les mesures de gestió cerquen involucrar a la població de forma permanent en l'ús sostenible del patrimoni cultural per fer-ne un recurs de desenvolupament local.

Es modifica i s'augmenta la dotació pressupostària dedicada a la recerca, conservació, recuperació, restauració, manteniment i millora del patrimoni cultural en un 1% de la inversió en obra pública que el Govern preveu adjudicar durant l'exercici pressupostari anual, es preveu un fons per a recuperar els béns culturals que hagin sortit il·legalment del territori andorrà i per al retorn dels béns integrants del patrimoni cultural andorrà que es trobin a l'exterior i inclou un seguit de mesures per finançar les obres de conservació, manteniment, rehabilitació i excavació realitzades en béns d'interès cultural i preveu l'exempció de l'impost comunal sobre béns immobles.

S'amplia la promoció i la difusió del patrimoni cultural amb el desenvolupament dels ensenyaments especialitzats en la conservació i el manteniment del patrimoni cultural, amb la formació i les qualificacions i titulacions dels professionals que intervenen en el patrimoni cultural.

Per últim, es crea la Unitat d'Inspecció del Patrimoni Cultural, s'actualitzen els imports de les sancions i s'amplia el termini d'aprovació dels decrets de delimitació dels entorns de protecció dels monuments.

4. Valoració econòmica

L'acompliment i l'aplicació de la Proposició de llei de modificació de la Llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra generarà els efectes econòmics de l'ordre següent.

Pel que fa a recursos humans propis del Departament de Patrimoni Cultural, serà necessària la incorporació d'un nou tècnic en gestió patrimonial : entre 30.500 euros i 31.500 euros anuals.

Pel que fa als estudis i redacció de projectes de delimitació d'entorns de protecció: entre 125.000 euros i 170.000 euros anuals (6/8 estudis d'entorns l'any).

Es preveu que l'1% de la inversió en obra pública que el Govern preveu adjudicar durant l'exercici pressupostari anual per a ser invertits en la recerca, conservació, recuperació, restauració, manteniment i millora del patrimoni cultural. Aquest compromís no necessàriament ha d'incrementar el pressupost del Govern.

Els Comuns poden veure reduïts part dels seus ingressos ja que aquesta proposició de Llei preveu que les obres que tenen per finalitat la conservació, la millora o la rehabilitació de monuments declarats d'interès cultural gaudeixen també d'exempció del tribut sobre construccions, instal·lacions i obres.

Finalment, amb la proposició de Llei es crea un fons específic per a la recuperació de patrimoni cultural que hagi sortit il·legalment del territori andorrà i per al retorn dels béns integrants del patrimoni cultural andorrà que es troben a l'exterior. Es preveu que aquest fons es doti anualment amb el 0,05% del pressupost del Govern.

Andorra la Vella, 24 de març del 2021